

**Sprawozdanie z realizacji
Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Uzależnień dla Miasta Ciechocinka na 2010 rok**

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień należą do zadań własnych gminy wynikających z ustaw:

- o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- o przeciwdziałaniu narkomanii,
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Powyższe zadania realizowane są na podstawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Zadania ujęte w programie realizują:

- pracownik Urzędu Miejskiego,
- punkt konsultacyjny,
- MOPS - (światlica socjoterapeutyczna im. Kubusia Puchatka),
- organizacje pozarządowe - (Zgromadzenie Zakonne, Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii),
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- szkoły,
- policja.

Środki finansowe na realizację zadań Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Wypełniając postanowienia w/w ustawy Rada Miejska Ciechocinka na sesji w dniu 30 grudnia 2009 roku uchwaliła Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Miasta Ciechocinka na 2010 rok.

Realizacja zadań programu przedstawia się następująco:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem

W roku 2010 zajęcia w punkcie konsultacyjnym znajdującym się w budynku „Pilawa” przy ul. Teżniowej 6 odbywały się w każdą środę i czwartek w godzinach 17.00-20.00.

W czasie trwania tych spotkań realizowano cele programowe:

- 1) pomoc osobom z problemem uzależnień oraz z problemem w utrzymaniu trzeźwości,
- 2) wspieranie grup samopomocowych AA i AI- anon,
- 3) udzielanie pomocy osobom z rodzin patologicznych, które doświadczają skutków życia z osobami uzależnionymi i stosującymi przemoc w rodzinie,
- 4) promowanie działań profilaktycznych i zdrowego stylu życia.

Odbyły się 52 spotkania grupy AA, spośród których 5 miało szczególnie uroczysty charakter:

- 3 spotkania - związane z obchodzonymi rocznicami trzeźwości przez członków grupy,
- 2 spotkania - związane z okresem świątecznym tj. wielkanocnym oraz wigilijnym i miały na celu zacieśnianie więzi rodzinnych.

Ponadto odbyło się 50 spotkań otwartej grupy terapeutycznej. W spotkaniach tych uczestniczyły inne osoby z rodzin z problemem alkoholowym. Liczebność tej grupy wynosiła średnio 9-16 osób. W spotkaniach grupy AA oprócz mieszkańców naszego miasta często uczestniczą osoby, które czasowo przebywają na leczeniu sanatoryjnym w Ciechocinku i chcą kontynuować terapię w tym okresie. Liczebność grupy AA w 2010 roku wynosiła średnio 14-24 osób. W drugiej połowie roku zwiększyła się ilość osób uzależnionych, które dotychczas się nie leczyły ale pod presją działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zaczęły uczęszczać na spotkania AA.

Wiele osób korzystało również z porad indywidualnych. Tematyka poruszanych problemów dotyczyła:

- trudności w utrzymaniu trzeźwości - 49
- trudności w relacjach w rodzinie (małżeńskich) - 26
- nadużywania alkoholu w domu i w pracy - 36
- trudności osobiste osób z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym - 39
- problemów zdrowotnych lub wychowawczych z dziećmi - 9
- przemocy w rodzinie - 2
- pozostałe informacje, pytania, telefony - 29

Łącznie pomocy - porad udzielono 155 osobom, przy czym wiele z nich wymagało więcej niż jedno spotkanie. W szczególnych przypadkach psycholog współpracuje z Poradnią Odwykową w Toruniu oraz kuratorem sądowym.

Wszystkie spotkania i zajęcia prowadziła psycholog Pani Halina Duło.

II. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie

Z informacji uzyskanej od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechocinku wynika, iż na terenie naszego miasta w 2010 roku problemem

alkoholowym dotkniętych było 47 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 76.

Założono 11 „Niebieskich Kart” w rodzinach, w których występuje zjawisko przemocy. Członkowie tych rodzin mogli również liczyć ze strony pracowników socjalnych na poradnictwo, pomoc w ustaleniu miejsca i terminu leczenia odwykowego zamkniętego lub spotkań w Punkcie Profilaktyki Uzależnień. W przypadku prawidłowej współpracy z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej sytuacji osoby te mogły również liczyć na pomoc finansową.

Z przeprowadzonego rozpoznania środowiska rodzinnego uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 wynika, że 28 dzieci wychowuje się w 20 rodzinach z problemem alkoholowym. Uczniowie ci są objęci szczególną opieką i pomocą wychowawczą ze strony szkoły i instytucji wspomagających proces wychowania. Dzieci te korzystają z obiadów w stołówce szkolnej.

W Publicznym Gimnazjum w Ciechocinku 17 uczniów pochodzi z 17 rodzin, u których występuje problem alkoholowy. Część dzieci uczęszcza do świetlicy socjoterapeutycznej im. Kubusia Puchatka przy MOPS, a pozostali do świetlicy środowiskowej „Promyk” prowadzonej przez siostry z Domu Zakonnego Zgromadzenia Sług Jezusa.

W szkołach prowadzona była również pedagogizacja rodziców. Z rodzicami mającymi problem alkoholowy przeprowadzane były indywidualne rozmowy, w czasie których nakłaniani byli do zmiany stylu życia, poddania się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu lub uczęszczaniu na terapię.

Osoby te uzyskiwały także wskazówki dotyczące miejsc, gdzie można uzyskać pomoc specjalistyczną.

W minionym roku szkoły na bieżąco współpracowały z Komisariatem Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Aleksandrowie Kujawskim oraz kuratorami sądowymi dla nieletnich w Aleksandrowie Kujawskim.

W 2010 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spotykała się 14 razy. Rozpatrywano i opiniowano wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż oraz na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrywała także wnioski w sprawach dotyczących poddania się przymusowemu leczeniu odwykowemu. Sporządzono 2 wnioski do Sądu Rejonowego o przymusowe leczenie.

W dniach 27 czerwca – 01 lipca 2010 roku MKRPA uczestniczyła w szkoleniu Zadania Komisji ds. Profilaktyki i RPA w praktyce Nowe wyzwania, nowe kompetencje.

Na terenie miasta działają dwie świetlice:

- socjoterapeutyczna im. Kubusia Puchatka przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Kopernika 14
- środowiskowa „Promyk” prowadzona przez Dom Zakonny Zgromadzenia Sług Jezusa przy ulicy Nieszawskiej 16.

Wzorem lat ubiegłych w 2010 roku w świetlicy im. Kubusia Puchatka prowadzona była działalność o charakterze wychowawczym i socjoterapeutycznym. Podstawowym celem placówki było wspieranie i otaczanie opieką dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Świetlica

funkcjonowała 11 miesięcy w roku kalendarzowym od poniedziałku do piątku w godz. 10:00 do 18:00, w soboty od 08:00 do 16:00 oraz w ferie zimowe i wakacje od 08:00 do 16:00. W 2010 roku opieką w świetlicy objętych było 29 dzieci. Tak jak w latach poprzednich, również w roku 2010 kilkoro dzieci opuściło placówkę z przyczyn od nich niezależnych. Do świetlicy uczęszczają dzieci w wieku 3- 13 lat. Z tego względu zajęcia prowadzono w kilku grupach wiekowych. W zależności od potrzeb z najstarszą młodzieżą prowadzono rozmowy indywidualne pomagające w rozwiązywaniu osobistych problemów.

Wszystkie zajęcia w świetlicy mają na celu przeciwdziałanie procesowi dziedziczenia niewłaściwych norm społecznych i kulturowych przez dzieci ze środowisk patologicznych i zagrożonych bądź dotkniętych problemem alkoholizmu i narkomanii. Kładzie się nacisk na wszechstronny rozwój osobowości dzieci, poczucie własnej wartości i godności ludzkiej, przygotowanie do życia wolnego od nałogów. Ważną rolę w terapii odgrywają gry i zabawy w grupach oraz zajęcia zręcznościowe.

U dzieci, które systematycznie uczestniczyły w zajęciach zaobserwowano wiele istotnych zmian w zachowaniu. Zmiany te polegają na:

- znacznej poprawie samodzielności,
- wzroście akceptacji i szacunku do samego siebie,
- lepszym rozumieniu zachowania swojego i innych,
- lepszych kontaktach z rówieśnikami,
- poprawie komunikowania się z innymi,
- wzroście odpowiedzialności za siebie i innych,
- zwiększeniu się stopnia otwartości i poziomu zaufania w relacjach interpersonalnych,
- umiejętności konstruktywnego bronięcia własnych interesów,
- znacznie lepszym radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami w domu i szkole,
- uświadomieniu zagrożeń płynących z nadużywania alkoholu, narkotyków i palenia papierosów.

Dofinansowanie przez samorząd działalności świetlicy środowiskowej „Promyk”, która prowadzona jest przez Dom Zakonny Zgromadzenia Sług Jezusa pozwoliło jej na ciągłość prowadzenia zajęć. Świetlica mieści się przy ul. Nieszawskiej 16 w Ciechocinku. Zajęcia w roku 2010 prowadzone były wg programu „Czy wiem kim jestem?” i dostosowane były do 3 grup wiekowych. Zajęcia odbywały się na podstawie przeprowadzonych badań, informacji pozyskiwanych w środowisku, w którym dzieci funkcjonują. Łącznie w zajęciach uczestniczyło 50 osób w wieku 7-17 lat. Motywem przewodnim programu socjoterapeutycznego było zwiększenie świadomości własnej odrębności i pozostałych uczestników, pozytywne spojrzenie na siebie i innych - rówieśników i dorosłych. Próba odpowiedzi na pytanie „Czy wiem kim jestem?” miała pomóc spojrzeć na siebie w inny sposób – bardziej pozytywny i co więcej doświadczyć tego (swojej wyjątkowości, mocnych stron). Psychoedukacja w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków, mediów miała z kolei dostarczyć wiedzy o współczesnych zagrożeniach społecznych i pomóc „zrewidować” w tym względzie siebie. Powyższe cele socjoterapeutyczne realizowane były etapami w stosownym czasie, miejscu, przy

dobrze odpowiednich metod i technik. Tematy zajęć dostosowywano do konkretnych potrzeb, poziomu i wieku uczestników grupy. Zdarzało się, że ze względu na inne zapotrzebowanie poszczególnych członków grupy, zaplanowany temat zajęć był zastąpiony innym. Metodami pracy w grupie były zabawy pedagogiczne i psychologiczne, bajkoterapia, wizualizacja, techniki twórcze, burza mózgów, film.

Poprzez spotkania dzieci miały możliwość rozwijania różnorodnych talentów, zdobywania wiedzy i umiejętności oraz sposobów radzenia sobie z problemami. Pogłębiły umiejętności trafnego rozumienia sytuacji, lepszego komunikowania się z rodzicami i rówieśnikami.

Ponadto odbywały się zajęcia:

- muzyczne i teatralne (wyjazdy na koncerty i Jasełka),
- plastyczne i manualne,
- kulinarne,
- sportowe,
- komputerowe,
- spotkania religijne.

Udział w zajęciach poprzez śpiew, taniec i występy aktorskie pozwala dzieciom uwierzyć w swoje możliwości, nauczyć odpowiedzialności za to co robią i jednocześnie uczyć otwartości na ludzi. Dzieci włączane były w różne imprezy kulturalne i rozrywkowe organizowane w mieście. Rękodzieła wykonane przez dzieci w ramach zajęć plastycznych były sprzedawane, a uzyskane pieniądze przeznaczone na wyjazdy wakacyjne i bieżące potrzeby świetlicy.

W wakacje dzieci wyjechały na dwutygodniowe kolonie letnie do Dźwirzyna, gdzie odreagowały stres. Wróciły wyciszone, wzbogacone o nowe doświadczenia i pełne niezapomnianych wrażeń. Działania edukacyjno - profilaktyczne polegały na realizowaniu tematów w zakresie profilaktyki alkoholowej i innych uzależnieniach poprzez dostarczanie informacji o alkoholu i innych substancjach uzależniających oraz o zagrożeniu towarzyszącym ich używaniu. Działania objęły również wskazanie możliwości unikania tych zagrożeń i sposoby radzenia sobie z nimi oraz pokazanie możliwości zdrowego życia.

Świetlica jest czynna przez cały rok włącznie z wakacjami i feriami. Przez cały czas dzieci otrzymują dwa posiłki: obiad i kolację. Duża grupa dzieci korzysta z obiadów również w niedzielę i święta, a część przychodzi po kanapki na kolację. Przez cały pobyt dzieci mają zapewnioną opiekę wychowawców i wolontariuszy.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działał Punkt Poradnictwa Prawnego czynny we wtorki w godz. od 8:30 do 10:30. Pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego, przemocy w rodzinie i uzależnień udzielała prawnik Pani Mirosława Westphal.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania

narkomanii i przemocy w rodzinie

W ramach profilaktyki uzależnień Urząd Miejski zorganizował dla uczniów klas I-III i IV-VI szkoły podstawowej spektakle teatralno - profilaktyczne oraz programy profilaktyczne.

Przedstawienie pt: „Duszek lasu” poruszało temat szacunku do zwierząt i roślin oraz zasady właściwego zachowania w środowisku naturalnym. Spektakl pokazał w jaki sposób dzieci powinny zachowywać się w lesie i nad wodą, czego nie powinny robić żeby nie niszczyć przyrody oraz nie krzywdzić mieszkających tam zwierząt.

Tematyką przedstawienia pt: „W szkolnej ławce” były codzienne problemy z jakimi spotykają się nauczyciele w starszych klasach szkoły podstawowej.

Papierosy, wulgaryzmy, wyzwiska, przemoc fizyczna, cyberprzemoc to typowe bolączki dzisiejszych szkół podstawowych. Program miał na celu pokazać dzieciom jak unikać agresywnych zachowań w szkole. W jaki sposób radzić sobie z problemami i gdzie szukać pomocy.

Programy „Dylematy małej Agaty”, „Nie dręcz mnie”, „Droga bez powrotu”

Program „Nie dręcz mnie” podejmował problematykę przemocy fizycznej i psychicznej w szkołach. Staramy się zwrócić uwagę społeczności szkolnej na duży problem agresji wśród dzieci i młodzieży. Nie tylko fizycznej czy psychicznej, ale również słownej. Szantażowania i poniżania rówieśników poprzez rozpowszechnianie w Internecie obraźliwych treści i amatorskich filmów. Zdarzenia te prowadzą do silnej depresji wśród dzieci, wywołując załamanie nerwowe a także próby samobójcze.

„Droga bez powrotu” program w pierwszej kolejności poruszał problem alkoholizmu. Poprzez zdecydowane pokazanie problemów zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu, przestrzega młodych ludzi przed jego spożywaniem. Jak wynika z badań socjologów dzisiejsza młodzież w znaczącym procencie nadużywa alkoholu w różnej postaci. Upijają się nie tylko chłopcy ale coraz częściej dziewczyny. Ma to odzwierciedlenie w życiu rodzinnym powodując częsty brak zrozumienia na linii rodzic – dziecko oraz szkolnym objawiający się zaniedbywaniem nauki i wagarowaniem.

W przedstawieniu zwracano również uwagę społeczności szkolnej na marginalizowany i często pomijany przez rodziców problem dopalaczy. Spektakl kończyła smutna scena zawierająca przestrożę, że alkohol jest niebezpieczny dla zdrowia nie tylko w dalekiej przyszłości. Niszczy zdrowie również młodym ludziom.

„Dylematy małej Agaty” Program został przygotowany z myślą o przedszkolakach i dzieciach z klas 1-3 szkoły podstawowej. Opowiada o rozterkach małej Agatki, która dokonuje ważnych wyborów. W pierwszej części przedstawienia poruszony został problem bezpieczeństwa dzieci przebywających poza domem. Zwrócono szczególną uwagę na to, aby nie zawierać przypadkowych kontaktów, uważać na nieznajomych i nie ulegać ich namowom.

W drugiej części spektaklu podkreślano wartość zdrowia, właściwego odżywiania się dzieci i dorosłych oraz wspólnie utrwalano w głowach ważne telefony alarmowe 112,

997, 998, 999.

Ostatnia część przedstawienia miała wyrobić w dzieciach poczucie odpowiedzialności i uczciwości w przypadku gdy rodzice poproszą je o wykonanie jakiejś czynności, np. zrobienie zakupów. Podczas występu aktorzy wspólnie z dziećmi śpiewali piosenki tematycznie związane z poruszaniem w danej chwili problemem.

Programy zrealizowane były przez Firmę „Kurtyna” z Krakowa. Spektakle odbyły się 11 czerwca 2010 roku w kinie „Zdrój” oraz 19 listopada 2010 roku w Szkole Podstawowej. Wzięło w nich udział łącznie około 200 uczniów. Przedstawienie cieszyło się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży oraz uznaniem pedagogów ze względu na ciekawą formę i wartości edukacyjne.

W dniu 22 października 2010 roku Studio Diagnostyki i Profilaktyki z Krakowa przedstawiło 8 programów profilaktycznych dla klas 4-6 szkoły podstawowej pt: „Trucizna jadowitych węży - dopalacze”.

Wzorem lat poprzednich Urząd Miejski dofinansował działalność pogotowia dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” - w tym funkcjonowanie bezpłatnej linii telefonicznej.

IV. Wspomaganie działalności instytucji i organizacji pozarządowych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

Zgodnie z porozumieniem zawartym w dniu 28 kwietnia 2010 roku z Izbą Wytrzeźwień we Włocławku Urząd Miejski partycypował w kosztach programów profilaktycznych realizowanych przez tę instytucję skierowanych do osób zatrzymanych do wytrzeźwienia.

W roku 2010 do Izby Wytrzeźwień we Włocławku przewieziono 15 osób z terenu Ciechocinka. Najczęstsze powody zatrzymania to:

- zakłócenie ładu i porządku publicznego
- interwencja domowa
- wybryk chuligański

Z informacji uzyskanej z Komisariatu Policji w Ciechocinku wynika, że na terenie miasta w 2010 roku

- osoby będące pod wpływem alkoholu lub narkotyków dokonały 8 przestępstw;
- zatrzymano 112 kierowców kierujących pojazdem pod wpływem alkoholu,
- przeprowadzono 54 interwencje domowych, w tym związanych z przemocą w rodzinie 51,
- skierowano 1 wniosek do Sądu o ukaranie za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Do sposobów realizacji tego zadania zaliczamy:

- składanie wniosków do policji o wszczęcie i przeprowadzenie dochodzenia w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- sporządzanie i kierowanie aktów oskarżenia do sądu,
- podejmowanie działań mających na celu cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2010 r. nie było konieczności podejmowania tego rodzaju interwencji.

VI. Podejmowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w miejscach publicznych

W 2010 roku w okresie letnim w ramach wzmocnienia służby prewencyjnej Komisariatu Policji w Ciechocinku gmina sfinansowała zakwaterowanie i wyżywienie 6 funkcjonariuszy Oddziałów Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy oddelegowanych do pełnienia służby na terenie naszego miasta.

Sporządziła: Justyna Wiśniewska

Rozliczenie finansowe działalności w zakresie profilaktyki przeciwalkoholowej w 2010 roku

Dział 851 rozdział 85154

W ramach wydatków rzeczowych bieżących sfinansowano następujące zadania:

1. Działalność Punktu Konsultacyjnego	21.662,09 zł
a) umowa o dzieło dla terapeuty	13.940,00 zł
b) koszty eksploatacji punktu	7.722,09 zł
w tym:	
- energia elektryczna	5.627,58 zł
- wywóz nieczystości	489,24 zł
- opłaty za rozmowy telefoniczne	320,71 zł
- opłata za wodę	62,87 zł
- środki czystości	141,51 zł
- inne wydatki	39,00 zł
- artykuły biurowe	83,18 zł
- ubezpieczenie punktu	958,00 zł
2. Punkt poradnictwa prawnego	6.270,08 zł,
3. Działalność różna prowadzona przez inspektora	
ds. Rozwiązywania problemów alkoholowych w 2010 roku:	17.115,71 zł
- opłata za korzystanie z "Niebieskiej linii"	541,85 zł
- spektakle teatralno – profilaktyczne i programy profilaktyczne	3.950,00 zł
- opłaty sądowe dot. wniosku o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz zaliczki na poczet opinii biegłych	410,00 zł
- diety dla członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5.678,48 zł
- szkolenie członków Komisji Rozwiązywania	

Problemów Alkoholowych	4.440,00 zł
- szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych	1.200,00 zł
- delegacje – wyjazd członków MKRPA na szkolenie	895,38 zł
4. Działalność świetlicy środowiskowej "Promyk "	44 000,00 zł
5. Działalność świetlicy socjoterapeutycznej „Kubuś Puchatek”	85.297,93 zł